

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 19.04.2006, sp. zn. 4 Tz 46/2006, ECLI:CZ:NS:2006:4.TZ.46.2006.1

Číslo: 6/2007

Právní věta: Jestliže soud dospěje k závěru, že žalovaný skutek je trestným činem s mírnější trestní sazbou odnětí svobody ve srovnání s trestným činem, pro který bylo zahájeno a doposud vedeno trestní stíhání, přičemž taková změna právní kvalifikace se promítne i do jiné (kratší) promlčecí doby činu, pak se musí zabývat též otázkou promlčení trestního stíhání ve vztahu k této mírnější právní kvalifikaci skutku. Je tedy povinen posoudit např. i okolnost, zda došlo ke sdělení obvinění ve smyslu § 67 odst. 3 písm. a) tr. zák. ještě v této kratší promlčecí době.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 19.04.2006

Spisová značka: 4 Tz 46/2006

Číslo rozhodnutí: 6

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Promlčení trestního stíhání

Předpisy: § 67 tr. zák.

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud ke stížnosti pro porušení zákona, kterou podal ministr spravedlnosti ve prospěch obviněného MUDr. T. K., rozhodl tak, že pravomocným rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 17. 5. 2005, sp. zn. 6 To 105/2005, v části, jež se týká tohoto obviněného, byl porušen zákon v ustanoveních § 254 odst. 1 tr. ř. a § 67 odst. 1 písm. d) a § 224 odst. 1 tr. zák. v neprospěch obviněného MUDr. T. K., a napadený rozsudek v této části zrušil. Současně přikázal Krajskému soudu v Ostravě, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

Z o d ů v o d n ě n í :

Rozsudkem Okresního soudu v Bruntále ze dne 14. 12. 2004, sp. zn. 1 T 260/2001, byl obviněný MUDr. T. K. uznán vinným trestným činem ublížení na zdraví podle § 224 odst. 1, 2 tr. zák. Podle rozsudku se tohoto trestného činu dopustil tím, že v R., na chirurgickém oddělení nemocnice R. v průběhu léčby pacientky H. K. neprovedl v rozporu s ustanovením § 55 odst. 1 zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů, její další vyšetření jako zpřesnění nálezu RTG pasáží kontrastní látkou horním zažívacím traktem, případně CT vyšetřením, přestože z klinického a sonografického nálezu ze dne 26. 12. 1997 bylo možno usuzovat na závažnou nitrobršňní komplikaci, jež byla indikací k operační revizi, a obviněný jako lékař s první atestací v rámci služby dne 27. 12.

1997 konzultoval ve 20.00 hod. s MUDr. J. S., zástupcem primáře, který měl rovněž službu, stav pacientky, přičemž na základě poskytnutých informací nerozhodl o okamžité operaci, a později s ním obviněný již nekonzultoval zdravotní stav pacientky, i když se teprve v pozdějších hodinách začal její zdravotní stav rychleji zhoršovat, přičemž tato pochybení společně s pochybeními spoluobviněných MUDr. O. R. a MUDr. V. R. vedla u pacientky H. K. ke vzniku vleklé sepse, jakožto důsledku dlouhodobě probíhajícího zánětu v dutině břišní, což bylo také dne 24. 4. 1998 příčinou smrti pacientky.

Za to byl obviněnému podle § 224 odst. 2 tr. zák. uložen trest odnětí svobody v trvání 12 měsíců, jehož výkon mu byl podle § 58 odst. 1 a § 59 odst. 1 tr. zák. podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání 2 roky.

Proti citovanému rozsudku podali odvolání jednak obviněný MUDr. T. K., jednak v jeho neprospěch státní zástupce, který je zaměřil do výroku o trestu. Z podnětu těchto odvolání Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 17. 5. 2005, sp. zn. 6 To 105/2005, podle § 258 odst. 1 písm. b), odst. 2 tr. ř. zrušil napadený rozsudek soudu prvního stupně v celém rozsahu v části, jež se týkala obviněného MUDr. T. K., a za podmínek § 259 odst. 3 písm. a) tr. ř. obviněného nově uznal vinným trestným činem ublížení na zdraví podle § 224 odst. 1 tr. zák. na tom skutkovém základě, že „v R., okres B., na chirurgickém oddělení nemocnice R. v průběhu léčby H. K. neprovedl v rozporu s ustanovením § 55 odst. 1 zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů, její další vyšetření, jako zpřesnění nálezu RTG pasáží kontrastní látkou horním zažívacím traktem, případně CT vyšetření, přestože z klinického a sonografického nálezu ze dne 26. 12. 1997 bylo možno usuzovat na závažnou nitrobřišní komplikaci, jež byla indikací k operační revizi, a jako lékař s první atestací, ačkoliv byl k tomu způsobilý, nepřiměřeně spoléhal v rámci služby dne 27. 12. 1997 na konzultaci provedenou ve 20.00 hod. s MUDr. J. S., který měl rovněž službu, neprovedl úkony shora uvedené, nekonzultoval dále aktuální zdravotní stav poškozené pacientky, což spoluzapříčinilo, že nebyla včas odhalena začínající vnitrobřišní komplikace poškozené. Za to byl obviněnému podle § 224 odst. 1 tr. zák. uložen trest odnětí svobody v trvání 3 měsíce s podmíněným odkladem jeho výkonu na zkušební dobu v trvání 1 roku.

Ministr spravedlnosti podal proti posledně citovanému rozsudku Krajského soudu v Ostravě stížnost pro porušení zákona ve prospěch obviněného MUDr. T. K. Podle názoru ministra spravedlnosti krajský soud při svém rozhodování nezohlednil skutečnost, že trestní stíhání obviněného bylo zahájeno dne 2. 12. 2002 pro trestný čin ublížení na zdraví podle § 224 odst. 1, 2 tr. zák., jehož se měl obviněný dopustit dne 27. 12. 1997. Promlčecí doba tohoto trestného činu činí 5 let. Jestliže však krajský soud spatřoval v jednání obviněného naplněnu pouze skutkovou podstatu trestného činu ublížení na zdraví podle § 224 odst. 1 tr. zák., měl současně uvážit i výši trestní sazby za tento trestný čin a od toho se odvíjející délku promlčecí doby. Takové zjištění se mělo odrazit v zastavení trestního stíhání, neboť promlčecí doba skončila před zahájením trestního stíhání. Krajský soud tak měl zastavit trestní stíhání obviněného podle § 11 odst. 1 písm. b) tr. ř.

Nejvyšší soud po přezkoumání věci dospěl k následujícím závěrům.

Trestní stíhání obviněného MUDr. T. K. bylo zahájeno pro trestný čin ublížení na zdraví podle § 224 odst. 1, 2 tr. zák., přičemž trestní sazba podle § 224 odst. 2 tr. zák. činí, pokud jde o trest odnětí svobody, 6 měsíců až 5 let. Promlčecí doba v případě tohoto trestného činu je 5 let, neboť horní hranice trestní sazby činí nejméně 3 léta (§ 67 odst. 1 písm. c/ tr. zák.). Pokud byl skutek spáchán dne 24. 4. 1998, kdy došlo k úmrtí poškozené, a trestní stíhání obviněného bylo zahájeno dne 2. 12. 2002, stalo se tak ještě před skončením promlčecí doby, a tato překážka nebránila provedení trestního řízení.

V situaci, když Krajský soud v Ostravě jako soud odvolací dospěl k závěru, že protiprávní zaviněné

jednání obviněného MUDr. T. K., jímž byl uznán vinným, vykazuje zákonné znaky jen trestného činu ublížení na zdraví podle § 224 odst. 1 tr. zák., na který zákon stanoví mírnější trestní sazbu, musel z tohoto hmotněprávního závěru vyvodit i odpovídající procesní závěry. Důsledkem úvahy o užití mírnější právní kvalifikace mělo být i posouzení trestnosti činu z hlediska hlavy páté obecné části trestního zákona a použití ustanovení § 67 odst. 1 písm. d) tr. zák. Jestliže promlčecí doba trestného činu ublížení na zdraví podle § 224 odst. 1 tr. zák. činí 3 roky, trestní stíhání obviněného mělo být zahájeno nejpozději dne 24. 4. 2001 (§ 67 odst. 3 písm. a/ tr. zák., § 89 odst. 15 tr. zák.); nestalo-li se tak, po uvedeném datu již bylo trestní stíhání pro tento trestný čin promlčeno, a trestní stíhání obviněného tak bylo nepřípustné z důvodů uvedených v ustanovení § 11 odst. 1 písm. b) tr. ř.

Tento právní stav nastal až po vyhlášení rozsudku soudu prvního stupně a byl výsledkem úvah odvolacího soudu, jejichž správnost Nejvyšší soud v tomto rozhodnutí neposuzuje, neboť proti nim nebyla stížnost pro porušení zákona podána. Důsledkem závěrů odvolacího soudu pak mělo být zastavení trestního stíhání obviněného MUDr. T. K. podle § 257 odst. 2 tr. ř., aniž by byl rozsudek soudu prvního stupně zrušen ve vztahu k tomuto obviněnému. Pokud naopak Krajský soud v Ostravě sám nově rozhodl o vině obviněného a uložil mu nově trest, porušil zákon ve shora citovaných ustanoveních v neprospěch obviněného MUDr. T. K.

Vzhledem k výše uvedeným závěrům vyslovil Nejvyšší soud, že napadeným rozsudkem Krajského soudu v Ostravě, a to v části, jež se týká obviněného MUDr. T. K., byl porušen zákon v ustanoveních § 254 odst. 1 tr. ř., § 67 odst. 1 písm. d) a § 224 odst. 1 tr. zák. v neprospěch obviněného. Poté Nejvyšší soud zrušil napadený rozsudek v části, jež se týká tohoto obviněného, současně zrušil i všechna další obsahově navazující rozhodnutí a věc s příslušnými pokyny přikázal Krajskému soudu v Ostravě, aby o ní znovu jednal a rozhodl.